

Norske Landmænd,

udgivet af J. Schrøder.

N° 50.

Tredagen den 11te December.

1857.

Stambollænderiet paa Mæla.

(Fortsættelse fra No. 49).

Vi ville noiere udvikle, hvad vi forstaa ved rigtigheden at benytte den Udgang som haves til gode Avlsdyr. — Vi have ovenfor antydet vore Meninger om Indavl og Krydsning, og vi have formentlig ogsaa vist, at de bør finde Sted samtidig og ved Siden af hinanden, alt efter Kvægstammernes forskjelligte Beskaffenhed.

Indavl bør drives ved Stambollænderierne og ved alle i Landet værende allerede forædlede eller rene Fuldblodsstammer, som man har til Hensigt at bibeholde som saadanne; og mellem disse forskjellige Stammer eller Racer og andre bør saaledes ingen Blanding eller Krydsning finde Sted, men man maa ikke desto mindre noie og med Kritik udvælge Paasætningerne. Thi selv inden de bedste og mest konstante Racer fødtes Dyr, som ikke forstjenes at beholdes som Avlsdyr. Med Omsorg og Indsigt maa de Individier udvælges og bibeholdes, som have Racetypen reneft udtrykt i sig, og som fortrinsvis udmærke sig i høiere Grad ved de Egenstaber, man ønsker uddannede og forplantede inden Stammen. At kunne rigtigheden forstaa og udføre dette er overordentlig magtpaaliggende for Opdræteren, hvad enten han har til Maal at uddanne og forædle, eller alene at vedligeholde en vis Race. — Selv ved Indavl er det saaledes af største Bigtighed at udvælge Avlsdyrene med Omhu og Kritik; og maa man ikke tro, at ethvert Dyr, som er faldt efter en berømt Stamme er fortræffelig og skikket til Avlsdyr. — Videre maa man tage sig iagt for at fortsætte Avlen forlænge inden for nære Slægtsled, da deraf let opstaar Svækkelse og Forringelse. Til den Ende bør man fra en anden Kvægstamme paa den anden Eiendom skaffe sig Tyre af den Kvægrace, man selv har, forat paa den Maade, hvad man i Dyrforædlingslæren kalder Blodopfriskning kan tilveiebringes, og Kvægracen saaledes fremdeles vedligeholdes i sin fulde Kraft og Styrke samt dens Egenstaber ei forringes men snarere forbedres. Englænderne og Skotterne, som vi vel med Grund kunne anse som de bedste Opdrætere, undlade aldrig denne Blodopfriskning og bør vi heri følge deres Exempel. Ved vore Stambollænderier er dette bleven iagttaget. Saaledes ere t. Ex. ved Ultuna Stambollænderi nye Springtyre blevene hentede fra Nyrshirehollænderierne paa Niseberga og Gofsmud. Fra Ultuna er en Springtyr bleven afgivet til Jordberga osv. Med hver enkelt større, værdifuld Kvægstamme, som forplantes ved Indavl, bør man gaa frem paa samme Maade; og idet man herved naturligvis søger at faa fat i det Ypperste, som findes i en anden Kvægstamme af samme Race, saa vil for saa vidt de erholdte Exemplarer ere Stammen overlegne en direkte Gevinst tillige indtræde ved Blodopfriskningen.

Krydsning er der alene Tale om at anvende, naar man vil af en mindre god Stamme uddanne en bedre, eller frembringe en ny Race med Egenstaber forskjelligte fra den Stammes, man før har. Dette har altid været og maa altid blive den Bed, hvorpaa man i det Store kan streeke samt med mindste Omkostninger og i korteste Tid gjøre en Totalforandring i en Kvægstamme; — og det er paa denne Bed, at Stambollænderierne ved det store Antal Tyre, som er udgaaet fra dem, allerede have udrettet saa meget godt og i Fremtiden maa kunne udrette endnu mere, efterdi der af de første Krydsninger allerede er dannet en bedre Halvblods- eller maasse allerede Trekvartblodsrace, som atter ved videre fortsat Krydsning med Fuldblodsdyr af samme Race inden kort Tid maa naa en betydelig Forædling — alt forudsat, at Krydsningerne ledes med Indsigt og Konsekventse og Afkommet faar den rigtige Nøgt og Pleie. Men det duer aldeles ikke det ene Naar at anvende en Nyrshire, det andet en Galloway, det tredje en Pembrokeshiretyr o. s. v. til Forplantning inden den Stamme, man vil forædle. Derved forvirres og bortblandes Alt, og Afkommen vil tilslut hverken høre til den ene eller den anden Race, men alene vise en broget Blanding uden Karakter.

Har man først begyndt Forædlingen ved Krydsning med Fuldblod af en bestemt Race, saa er det aldeles urigtigt at gjøre nogen Afvigelse og senere lade sig noie med $\frac{1}{2}$ blods, $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{8}$ blods Tyr som Avlsdyr; thi derved vilde man i Stedet for fremad gaa tilbage.

Det er en Kjendsgjerning, som i det Store er bleven bekræftet af alle Opdrætere, at det Afkom, som falder efter Krydsning af et Fuldblodsdyr med et af usforædlet Race, gjerne altid bliver fortræffeligt, og langt bedre end det usforædlede Moderdyr. Men parres da igjen Halvblodsafkommet med hverandre, eller parres Halvblodsdyr med den gamle usforædlede Stamme, saa indtræffer idelig „Bagslag“ og det i samme Grad som det usforædlede Blod igjen faar

deres

Overhaand. — Vi have anseet det for særdeles nødvendigt at fæste Opmærksomheden herpaa, ikke fordi den paaagegede Sætning er ny og ukendt, men fordi den sjønt bekjendt ikke agtes og overholdes som den bør; — derfor maa den gjentages og atter gjentages til den ikke mere glemmes.

Er der da aldrig nogen Gevinst ved at benytte Halvblodstyr til en Kvægstammes Forædling kunde man spørge, og hertil svares, at hvis Halvblodstyren gaade paa Fædrene og Modrenes side nedstammer fra Dyr, som ere bedre og ædlere end Dyrene i den Stamme inden hvilken Tyren skal benyttes, saa maa Afkommet, — vistnok blive bedre, end hvad de forud er; men denne Forædling gaar dels langsommere dels er den meget usikrere, idet det uforædlede Blod oftere end ønskeligt usejlbart kommer til at vise Spor af sin Nærværelse. Hvor derfor Fuldblod kan erholdes, kan det aldrig tilraades at benytte mandlige Halvbloddyr til Avl. Endnu værre er det dertil at anvende Dyr af kun $\frac{1}{4}$ eller $\frac{1}{8}$ Blod osv. Den tilsligtede Forædling opnaaes ved dem enten aldeles ikke eller kun langsomt og usuldfølgelig, hvorimod, naar mandlige Fuldbloddyr uafbrudt benyttes til Parring med en vis til dem passende Kvægstamme, saa gaar Forædlingen for sig Led for Led og det temmelig hurtigt, saad den Stamme, der forædles, inden 8—10 Generationer har naaet saadan Konstans, at den i Ydre og øvrige Egenskaber neppv vil kunne adskilles fra det i samme indpodede Fuldblod.

Hvorledes det rene Blod foreges ved forfat Krydsning med Fuldblodstyr gennem det Led for Led forædlede Afkom, vil sees af nedenstaaende Tabel:

Led.	Fra Fæderens Side rent Fuldblod.	Fra Moderens Side forædlet Blod.	Hos Afkommet forædlet Blod.	Rest af uforædlet Blod.
1.	$\frac{1}{2}$.	0.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{1}{2}$.
2.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{1}{4}$.	$\frac{3}{4}$.	$\frac{1}{4}$.
3.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{3}{8}$.	$\frac{7}{8}$.	$\frac{1}{8}$.
4.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{7}{16}$.	$\frac{15}{16}$.	$\frac{1}{16}$.
5.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{15}{32}$.	$\frac{31}{32}$.	$\frac{1}{32}$.
6.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{31}{64}$.	$\frac{63}{64}$.	$\frac{1}{64}$.
7.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{63}{128}$.	$\frac{127}{128}$.	$\frac{1}{128}$.
8.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{127}{256}$.	$\frac{255}{256}$.	$\frac{1}{256}$.
9.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{255}{512}$.	$\frac{511}{512}$.	$\frac{1}{512}$.
10.	$\frac{1}{2}$.	$\frac{511}{1024}$.	$\frac{1023}{1024}$.	$\frac{1}{1024}$.

I det tiende Led staar saaledes af det uforædlede Blod kun tilbage $\frac{1}{1024}$. Allerede i ottende Led anse Englænderne det ædle Blod for at have vundet saadan Overvægt, at det kan ansees for suldfølgelig konstant i den nydannede Race, som da har antaget den ædlere Races Eiendommeligheder og kan betragtes som Fuldblod. — Men længe før fremtræder som oftest hos Afkommet den forædlende Races Karakter saa tydelig og bestemt, at den gamle Races Grundtyp træder aldeles i Baggrunden. Det modsatte vil igen indtræde, hvis man i Stedet for Fuldblodstyr benytter Halvblodstyr, samt derefter Afkommet af $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$, $\frac{1}{32}$, o. s. v. Blod til Krydsning med Dyr af uforædlet Blod. For hvert Led træder da det ufor-

ædlede Blod mere og mere frem, og i niende Led findes kun $\frac{1}{1024}$ tilbage af det ædle Blod. Følgende Tabel viser dette:

Led.	Fæderen	Moderen af uforædlet Blod.	Hos Afkommet forædlet Blod.	uforædlet Blod.
1.	$\frac{1}{2}$ blod.	Blod.	$\frac{1}{4}$.	$\frac{3}{4}$.
2.	$\frac{1}{4}$ "	do.	$\frac{1}{8}$.	$\frac{7}{8}$.
3.	$\frac{1}{8}$ "	do.	$\frac{1}{16}$.	$\frac{15}{16}$.
4.	$\frac{1}{16}$ "	do.	$\frac{1}{32}$.	$\frac{31}{32}$.
5.	$\frac{1}{32}$ "	do.	$\frac{1}{64}$.	$\frac{63}{64}$.
6.	$\frac{1}{64}$ "	do.	$\frac{1}{128}$.	$\frac{127}{128}$.
7.	$\frac{1}{128}$ "	do.	$\frac{1}{256}$.	$\frac{255}{256}$.
8.	$\frac{1}{256}$ "	do.	$\frac{1}{512}$.	$\frac{511}{512}$.
9.	$\frac{1}{512}$ "	do.	$\frac{1}{1024}$.	$\frac{1023}{1024}$.

Kan da en uforædlet Landrace ikke ved sig selv — ved Indavl — forædles og uddannes til en fuldgod Race uden Krydsning med en anden Race? Vistelig kan den det ved en forsigtig, omhyggelig Valg af Tillægsdyr, idet man altid udser de bedste og de, der nærmest svare til det Maal, man efterstræber, udvælges til Stammens Forplantning. Vi have Bevis herpaa i Herefords- og Alderneyracen. Den første er dannet ved ren Indavl i Grevskaftet Hereford i England, og den berømte Benjamin Tomkins, Bakers Sæmte har gjort sit Navn ubødeligt ved Uddannelsen af denne Race, der som Kiødrace rivaliserer med Korthornracen. Alderneyracen, som findes paa samtlige de normanniske Øer, er bleven overført til disse Øer fra Norge og senere ved Indavl forplantet; den har endnu den Dag idag megen Lighed med Dvæget i adskillige Egne af Norge. Begge disse berømte Racer, Herefords- og Alderneyracen, ere, saavidt det er bekjendt, forplantede og uddannede alene ved Indavl, og vi anføre dem derfor netop her som Bevis paa, hvad en Dvægstamme uden Krydsning kan vinde i Forædling. Til hvilken Grad, og hvor hurtigt en saadan Forædling kan opnaaes, afhænger af mange Omstændigheder, blandt hvilke den ikke er den mindst vigtige, hvorledes den oprindelige, uforædlede Stamme var beskaffen. De locale Forhold, under hvilke Dyrene opfødes og leve, udøve fremdeles en mægtig Indflydelse paa deres og Afkommets Egenskaber; og Dyrdræteren bestemmer ved Valget af Tillægsdyrene og Planen for deres Opfødsning i væsentligste Grad Racens fremtidige Lykke. Saaledes kunne nye Racer uddannes ved Indavl, der fortsættes konsekvent gennem flere Slægtled; men her til fordres en lang Tid, en ufortrøden Udholdenhed, samt Formue og Indsigt, ved Siden af Kjærlighed til Sagen hos den, der leder Husdyrforædlingen. — I Norge er der i de senere Tider reist Spørgsmaal om at uddanne og forædle de indlandske Dvæg racer, — et Spørgsmaal, hvis endelige Løsning vi med saa meget større Interesse imødesee, som der i adskillige Egne af Norge findes udmærket Hornqvæg, og hvorfra ikke alene, som ovenfor nævnt, Alderney- og Fjernseyracen, men selv den berømte og mælkegivende Skotlandrace er udgaet ¹⁾.

¹⁾ Historie naturelle agricole des Animaux Domestiques de l'Europe par Dav. Low, traduit par Royer. S. 64, 106.

I Norge har man saaledes gode og udmærkede Stammer at begynde med, som, ved yderligere at forbedres, muligvis i Fremtiden vil kunne rivalisere med de sidsnævnte berømte Racer, der, efter hvad der er historisk bekræftet, nedstamme fra Norge. — Selv i Sverig har der været Tale om at oprette Stamhollanderier af indenlandsk Dvæg til Uddannelsen af indenlandske Racer, og det er at ønske, at dette Spørgsmaal maa vinde Fremgang, da vi derved ret vilde faa Leilighed til bedre at lære at kjende Bessaffenheden af de Dvægstammer, som findes i Landet; og det kan ikke betvivles, at der blandt disse findes nogle, som fortjene at paaagtes, Vi have f. Ex. Levninger tilbage af den, under Carl den Ellerte fra Holland indførte og siden under Benævnelsen Strømsholmsracen med Nette under Dvægstamme; vi have en for Landet ejendommelig Dvæggrace, den jemtlandske eller Fjeldracen, der ligesom Strømholmsracen uden Tvivl betydeligt vilde kunne forbedres ved et omhyggeligt Valg af Tillægsdyr og en rationel Behandling. Et saadant Stamhollanderi af svenske Kjører (opkjøbte paa Herregaardene i Västergötland) er allerede oprettet paa Haddorp ved Linköping, og der er paa indeværende Rigsdag gjort Forslag til at oprette endnu et lignende. Paa jo flere Steder i Landet der holdes Normalstammer til Forplantningen af forbedrede Dvægstammer, desto bedre er det; thi derved vindes desto større Erfaring, medens naturligvis Leiligheden til for forskjellige Egne at faar passende Tillægsdyr forøges i samme Forhold som Hollanderiernes Antal bliver større. Hvad enten Foradlingen skeer, som ved Haddorp, ved Benyttelsen af Fuldblods-Nyrshiretyre, altsaa ved Krydsning med en anden Race, eller den gennemføres ved ren Indavl, saa blive de deraf vundne Resultater altid af største Interesse og til Nytte for Fremtiden. Dnkeligt var det dog, at den rene Indavl anvendtes ved idetmindste et af de af indenlandske Dyr dannede Hollanderier for at erfare, hvorvidt et saadant Forsøg vilde lykkes hos os.

Men et andet, ligesaa levende Ønske kunne vi her ikke undertrykke, det nemlig, at vore Jordbrugere hver for sig vilde bestitte sig paa deres Dvægbesættningers Forædling, enten ved Krydsning med andre passende Racer, eller ved Indavl, og at der maatte opstaae en ædel Kappelyst om at kunne eie det bedste og fortrinligste Dvæg, som kunde opvises i Landet. Kun ved en saadan Kappelyst kan Dvægavlen i det Store komme til at gaae fremad; og det er ved offentlige Dyrskuer, at Sandisen vækkes for en saadan Bæddekamp. For Forbedringen og Forædlingen af vor Dvægavl er det derfor en væsentlig Betingelse, at almindelige Dyrskuer aarlig maa afholdes i ethvert Lehn, ja endog i ethvert Herred, og at Præmier ved disse uddøles til dem, som have de bedste og fortrinligste Dyr at fremvise. Saadanne Dyrskuer afholdes lykkeligvis i de fleste af vore Provindsers. De Penge, Landbosforeningerne udgive til disse Dyrskuer, kunne heller aldrig anvendes bedre, da det for Dvægavlens Fremme er en Hovedsag, at der vækkes en Kappelyst i denne Retning, og at Almenheden lærer at kjende, hvordan et rigtig

godt Kreatur bør være beskaffent, hvor Tillæg efter saadant Dvæg kan erholdes, hvorledes dette Tillæg bør opføres, for igjen at blive rigtig godt og om muligt bedre end dets Fædre.

Men for at Meieriet skal blive lønnende, maa vi kjende Konsten at forbedre Mælken til saadanne Artikler, som kunne blive søgte og efterspurgt paa Verdensmarkedet. Vi maae kunne tilberede Smør, som ikke alene i nykjærnet Tilstand er godt, men som holder sig i længere Tid; vi maae kunne tilberede velsmagende og gode Ostsorter, som let kunne affættes. Vi ønske derfor, at Landbosforeningerne, hver i sin Kreds, vilde søge at udbrede Kjendskab til og Indsigt i, hvad der hører til Dvægavlen i Almindelighed, og særligt hvad der hører til Meieribestyrelsen. Dette vil uden Tvivl ikke medføre store Vanskeligheder, da der nu i hver Provinds findes flere veldrevne Meierier, hvor der kunde gives Leilighed til den fornødne Undervisning.

For Græsaavlens Forbedring og Forædling vil det stuttelig have stor Betydning, at der mere almindeligt udbredes Kundskab om, hvorledes Dyrene skulle være byggede, for at kunne regnes til de bedste f. Ex. som Mælkeqvæg eller i andre Henseender. Der bør derfor ved Agerdyrningsskolerne gives fuldstændig Undervisning i Husdyrenes Dyr, og hvorledes man deraf kan slutte sig til deres Egenkaber, ligesom ogsaa i Grundreglerne for Dyrforædlingslæren, for Husdyrenes Opføddning og Pleie i Almindelighed. Fra Agerdyrningsskolerne vil denne Kundskab saaledes efterhaanden kunne blive udbredt i Landet; men Landbosforeningerne kunne gjøre meget til en hurtigere Udbredelse af denne Kundskab, naar de nemlig sørge for, at Mængden ved Dyrskuerne gøres opmærksom paa Kjendtegnene paa de gode Egenkaber hos Dyrene.

Vi have hermed i Korthed fremsat, hvad der efter vor Formening allerførst bør gjøres, for at vække Sands og en almindelig Interesse for Dvægavlen og til Udbredelsen af Kjendskab hertil. Vi have, som vi haabe, tilstrækkelig bevist, at vi selv i denne Del af vort Landbrug ere paa god Vej til noget Bedre, end hvad vi efter den gamle Skendrian hidtil have maattet nøies med. Vi ere i Besiddelse af gode og fortreffelige Stammer af berømte Dvæg-racer, der for længere eller kortere Tid siden ere komne ind i Landet, og selv af indenlandske, det vil sige i lang Tid i Landet opdrættet Dvæg, som fortjener Opmærksomhed. Naar vi med Klogskab og Omhu benytte os heraf, vil Dvægavlen ved Siden af Agerbruget snart naa en hidtil ukjendt Blomstring. (Fortsættes.)

Om Compostgødning.

(Uddrag af John L. Mortons Afhandling i Transactions of the Highland and Agric. Society of Scotland, July 1853, — March 1855, tilskjendt Guldbmedaille.)

(Efter Tidsskrift for Landøkonomi.)

(Forsat fra No. 49.)

Paa Regndage, naar den daarlige Bestyrer tillader sine Folk at gaae ledige inden Døre i de

forte Mellemrum mellem Bygerne, vil den, der kender Tidens Værdi og den bedste Maade at benytte den paa, have dem i Arbejde, saasnart det er tort over Hovedet. Det vil i Almindelighed betale sig at have et Slags midlertidigt Tag over Kompostbeholderne, saa at Hobene kunne vendes og dænes, naar intet andet Arbejde kan foregaae uden Dør. Ved en god Bestyrelse er det derfor fuldkomment muligt at tilveiebringe den nødvendige Tid til Komposters Dannelse, deels fra Regndage og deels fra ledige Timer, der saa ofte forekomme i Løbet af Aaret, og ved deres Tilendebringelse vil selv den ivrigste Komposttilbereder ofte forundres over den Mængde, som er opsaamlet. Nærmest med Hensyn til Lusthaver, Plantager osv., vil den Mængde vegetabiliske Substantier, som omhyggeligt samles om Sommeren og Efteraaret, være af betydelig pekuniær Bigtighed.

Tag en af vore almindelige Bygrunde, besatte med affældige Træer og Krat, der hvert Efteraar bestrøer Jorden med nedfaldet Løv, til hvis Frembringelse baade Luft og Jord har været behjælpelig, og se hvor stor en Mængde Gjødning der er til at forsyne Jorden med. Naar dette Løv samles strax efter at det er faldet, befugtet og bedækket med Jord bringes i Gjæring i et Hul, enten alene eller blandet med andre Substantier, ligesom de tidligere omtalte gronne Værter, vil det afgive et yderst værdifuldt Gjødningemiddel. I Plantager skal Løvet ikke alene samles om Efteraaret, men i Løbet af Sommeren skulle alle Slags vegetabiliske Substantier borttages og føres til Gjæringsbeholderen. Ved unge Træer vil Overfladens Rensning fremskynde Væksten, og Afhugningen af Græsset vil saaledes lønne sig selv uden Hensyn til dets Værdi som Gjødning. Anbring f. Ex. en Mand med Lee og Rive i en af vore hyppige Plantager, og om han Intet udretter med almindeligt Arbejde, saa giv ham dobbelt Daglon, der vil da sikkert frembringes overraskende Resultater. Paa mange alluviale Steder kan der i et Par Timer samles et Læs Bregner eller andre store Planter, og hvor hyppigt kan der i det Hele ikke fra lignende Steder tilveiebringes en stor Mængde Jord, der er anvendelig til Komposter.

Ved Mængde af de med Græs bevoxede Alléer, Rides og Spadseregange omkring Herregaardene, slaes Græsset hyppigt og bringes tilfide eller overlades til Folk for en lav Pris eller imod at slaes det, medens jeg troer at der med Hensyn til den Omhu for at holde Græsset saa kort, som det paa saadanne Steder er nødvendigt, og i Henseende til det Arbejde, som dertil udføres, kan udbringes mere deraf, naar det betragtes som Gjødning, end sædvanligt er Tilfældet. En saadan omhyggelig Opmærksomhed paa lignende værdifulde Gjødningarter er ikke noget Nyt, men Noget, som nu, efter i lang Tid at have været forglemt, næsten synes saaledes.

Grækerne og Romerne, som levede umiddelbart før og saamtidigt med de Kristne, vare meget ivrige i at samle og opbevare alle Substantier, som vare skikede til at gjøres i Gjødning, og Lato siger: Du kan tilberede Gjødning af følgende Ting:

Lupiner, Halm, Avner, Plantestængler, Løv og Rester fra Vinpresningen; oprykt i Kornmarkerne, alle Overghyld og alt det store Græs og Rodder fra Pileplantagerne, og læg dem under Faarvne og Dvæget. Columella bemærker ogsaa: „Jeg er ikke uvidende om, at der gives Gaarde paa Landet, hvor der hverken findes Dvæg- eller Fuglegjødning, men paa saadanne Steder hidvorer dette fra Landmandens Dorffhed; thi han bør samle alt Slags Løv, Afhugning af Busse og Beiaffkooling, han maa slaa Bregner, der, selv om de findes paa Nabens Marker, snarere vil være ham en Fordeel end en Fornærmelse, og blande alt dette med Opseining fra Gaarden, endvidere maa han udbule en Plads som det bruges ved Møddingeplads, og deri bringe Afse, Oprensning af Rensstene og Pribeter, alle Slags Straa samt alt Affald fra Huset.“ Noget, man alt for saa lang Tid siden har udøvet, som er saa godt, og som ingenfinde har været af større Bigtighed for Agerdyrkeren end nu, fortjener sikkert omhyggeligt at optages af enhver praktisk Landmand.

Ofte kan der erholdes en stor Mængde værdifuld Kompost af Rødderne af den besværlige Dvif (*tritium repens*), der ofte brændes af Landmanden, hvilket er urigtigt, da han, naar han overveier sin egen Fordeel, bør bringe dem i Gjæring og følgelig anbringe dem i Komposthobene.

(Fortsattes).

Christiania Kornpriser.

indenlandst

Hvede, 3 $\frac{3}{4}$ à 5 $\frac{1}{2}$ Spb. Intet solgt.
Rug, 15 à 16 $\frac{1}{2}$.
Byg, 15 $\frac{1}{2}$ à 16 $\frac{1}{2}$.

udenlandst

Rug osterfødt 4 à 4 Spb. 12 $\frac{1}{2}$.
Rug dansk 17 $\frac{1}{2}$ à 18 $\frac{1}{2}$.
Byg 2radigt 17 à 18 $\frac{1}{2}$.
Erter 5 à 6 Spb.
Hvede 5 $\frac{1}{2}$ à 6 Spb.

Christiania Fiskepriser.

Sild, Rjovmd. 6 $\frac{1}{2}$ à 7 Spb. pr. Ld.
Sild, stor Mid. 5 $\frac{1}{2}$ à 6 Spb. pr. Ld.
Sild, smaa do. 5 $\frac{1}{2}$ à 5 $\frac{1}{2}$ Spb. pr. Ld.
Sild, stor Christ. 4 $\frac{1}{2}$ à 4 $\frac{1}{2}$ Spb. pr. Ld.
Sild, smaa do. 4 $\frac{1}{2}$ à 4 Spb.
Storset 6 $\frac{1}{2}$ à 7 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Middelfet 1 Spb. à 1 Spb. 12 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Smaafet 4 $\frac{1}{2}$ à 18 $\frac{1}{2}$ pr. Bog.
Røbstjer 7 $\frac{1}{2}$.

Udgiverens Adresse:

J. Schrøder. Boff i Bærum.

Følgeblad til Skilling-Magazinet.

Christiania.

Trykt og forlagt af W. C. Fabritius.